

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَالَّذِينَ إِذَا

۷۷ أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا

قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

كُلُوا وَاشْرَبُوا وَتَصَدَّقُوا وَابْسُوا مَا لَمْ يُخَالِطْهُ إِسْرَافٌ

أَوْ مَخِيلَةٌ

NİMETİ İSRAF ETMEK

Muhterem Müslümanlar!

İsraf, ihtiyaç sınırını aşmak, aşırı harcamalarda ve ölçüsüz davranışlarda bulunmak demektir. Cenâb-ı Hak nimetlerini yeryüzünde dengeli olarak yaratmaktadır. İsraf edilerek saçılıp tüketilmesini ise yasaklamaktadır. Harcamalarımızda ne israf, ne de cimriliğin bulunmadığı orta bir yolun takip edilmesini istemektedir. Böylece tabiattaki denge korunacak, toplumlar nimet ve rızıklardan adaletle istifade edeceklerdir. Oysa insanların pek çoğu buna riayet etmemektedir. Halbuki hutbemin başında okuduğum Furkân suresinin 67. ayetinde mü'minlerin vasıfları belirtilirken şöyle buyurulmaktadır. **“Onlar (yani mü'minler) ki, harcadıklarında ne israf ederler ne de cimrilik. İkisi arasında, orta bir yol tutarlar.”**¹

Cenâb-ı Allah'ın lütfu ile verilen nimetleri gerek kendimiz kullanırken, gerekse başkalarının istifadesine sunarken israf etmemeye dikkat etmeliyiz. Çünkü Kur'ân-ı Kerim'de, Rabbimizin israf edenleri sevmediğini,² saçıp savuranları ise şeytanların kardeşleri olarak değerlendirdiğini³ görmekteyiz.

Kıymetli Mü'minler!

İsraf etmeyi adet haline getirerek yaratılış düzenini bozmak, ileride hesabı sorulacak bir durumdur. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.)

“Kıyamet günü insanoğlu, ömrünü nerede harcadığından, yaptığı işleri ne niyetle yaptığından, nasıl kazanıp nereye harcadığından, vücudunu ve sıhhatini nerede ve nasıl değerlendirdiğinden sorguya çekilmedikçe yerinden ayrılmaz.”⁴ buyurmuştur.

Cenâb-ı Allah, sorumluluklar yüklediği insana büyük nimetler vermiştir. Gökte ve yerde bulunanları onun istifadesine sunmuş bu nimetlerden imtihana tabi tutulacağını haber vermiştir.

Ne yazık ki günümüzde, kitle iletişim araçlarının etkisi ve gösteriş yapma gayesiyle israftan kaçınabildiğimiz söylenemez. Evimizde hala işimizi gören, henüz çalışır vaziyette bulunan pek çok eşyamızı israf etmekteyiz. Sırf bir başkası görsün diye kullanılır halde bulunan eşyaları yenileriyle değiştirmek son derece yanlıştır. Çünkü yeryüzünde hiçbir kaynak ve imkân sonsuz değildir. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bir hadis-i şerifte **“Gösteriş ve israfa düşmeden yiyiniz, içiniz, giyiniz ve sadaka veriniz”**⁵ buyurmuştur. Yine Peygamberimizin, bir akarsudan abdest alırken bile israf edilmemesi tavsiyeleri⁶ asrımızda çok daha iyi anlaşılması gereken bir prensiptir. Özellikle dinimizin kutsal değerleri ayaklar altına alınarak ve Peygamberimizin en hayırlı gün olarak⁷ tarif ettiği Cuma gününü lekeleyerek bu davranışlara sürüklenmek kabul edilebilir bir durum değildir.

Aziz Kardeşlerim!

Cenâb-ı Hakkın bahsettiği görünen veya görünmeyen imkânların israf edilmesi büyük bir vebaldir. Gerçek bir ihtiyaç söz konusuysa alışveriş elbette ki caizdir. Ancak araya israf karıştıyorsa, bu da dinimizce haramdır. Bunun için harcamalarımızda ölçülü olmak, sahip olduklarımızı dikkatli kullanmak ve verimli alanlarda değerlendirmek, dini ve ahlaki bir görevdir. Çünkü israf, Yüce Allah'ın verdiği nimetlere karşı bir nankörlük ve saygısızlıktır. İktisatlı olmak ise, o nimetlere gösterilen fiili bir saygı ve şükürdür.

Rabbimiz bizlere bütün nimetlerin kıymetini bilmeyi ve israftan kaçınmayı nasip etsin.

¹ Furkan, 25/67.

² A'raf, 7/31.

³ İsra, 17/27.

⁴ Tirmizi, Kıyame, 1

⁵ Buhari, Libas, 1.

⁶ İbn Mace, Taharet, 48.

⁷ Müslim, Cum'a, 18.